

Aanwijzing van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 13 augustus 2024, kenmerk 3871925-1068062-PZo, op grond van artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg, inzake de prestatie impactvolle transformaties binnen de Wet langdurige zorg

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Gelet op artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg;

Nadat de voormalig Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op 4 juni 2024 schriftelijk mededeling heeft gedaan aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal (*Kamerstukken II*, 2023/24, 31 765, nr. 850) als bedoeld in artikel 8 van de Wet marktordening gezondheidszorg over impactvolle transformaties binnen de Wet langdurige zorg;

Besluit:

Artikel 1 Definities

In deze aanwijzing wordt verstaan onder:

- a) *beoordelingskader*: Beoordelingskader Impactvolle zorgtransformaties en inzet transformatiemiddelen. Bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 31 765, nr. 704;
- b) *overig ventiel*: het gaat hier om (het deel van) de kosten van de impactvolle transformaties die niet via zorgverzekeraars of zorgkantoren worden gefinancierd;
- c) *wet*: Wet marktordening gezondheidszorg;
- d) *Wlz*: Wet langdurige zorg;
- e) *zorgautoriteit*: Nederlandse Zorgautoriteit, genoemd in artikel 3 van de wet;
- f) *Zvw*: Zorgverzekeringswet.

Artikel 2 Werkingsfeer

Deze aanwijzing is van toepassing op zorg of overige diensten als bedoeld in de artikelen 3.3.1 en 3.3.2 van de Wlz.

Artikel 3 Prestaties voor impactvolle transformaties binnen de Wlz

1. De zorgautoriteit stelt prestatiebeschrijvingen met een vrij tarief vast voor impactvolle transformaties.
2. De zorgautoriteit stelt voor de impactvolle transformatie, zoals genoemd in het eerste lid, slechts prestatiebeschrijvingen vast indien:
 - a. de impactvolle transformaties de procedure van het beoordelingskader met een positieve uitkomst hebben doorlopen, en
 - b. de betrokken zorgaanbieders en zorgverzekeraars een overeenkomst voor de prestatiebeschrijvingen van de impactvolle transformatie hebben gesloten.
3. De vaststelling van de prestatiebeschrijvingen, zoals genoemd in het eerste lid, vindt plaats op tweezijdige aanvraag van zorgkantoor en zorgaanbieder, inclusief een voorstel voor die prestatiebeschrijvingen en een bovengrens.
4. De zorgautoriteit neemt na 31 december 2027 geen nieuwe tweezijdige aanvraag voor impactvolle transformaties in behandeling.

Artikel 4 Macrobeheersbaarheid

1. De zorgautoriteit stelt voor alle betrokken zorgaanbieders van de betreffende zorg binnen een impactvolle transformatie één bovengrens vast als bedoeld in artikel 50, tweede lid, aanhef en onder c van de wet.
2. Deze bovengrens bepaalt de zorgautoriteit op basis van de tweezijdige aanvraag van zorgkantoor en zorgaanbieder met dien verstande dat zij tot ten hoogste voor een bedrag van € 2,395 miljard

aan bovengrenzen vaststelt. De € 2,395 miljard omvat ook het overig ventiel en de kosten voor de impactvolle transformaties die ten laste komen van de Zvw. De door de zorgautoriteit vastgestelde bovengrenzen en de geraamde kosten van transformaties die via het overig ventiel lopen, brengt zij in mindering op genoemd bedrag.

3. De tarieven, als bedoeld in artikel 3, vallen buiten het bedrag als bedoeld in artikel 49e, eerste lid, van de wet.

Artikel 5 Opdracht

De zorgautoriteit stelt ter uitvoering van deze aanwijzing met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024 beleidsregels en waar nodig regels vast.

Van deze aanwijzing wordt mededeling gedaan door plaatsing met de toelichting in de Staatscourant.

*De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
V. Maeijer*

TOELICHTING

Algemeen

In het Integraal Zorgakkoord is afgesproken om transformatiemiddelen beschikbaar te stellen, om de noodzakelijke zorgtransformatie naar arbeidsbesparende, passende zorg – oftewel impactvolle transformaties – te realiseren of te versnellen.¹

Om de kosten voor impactvolle transformaties in rekening te kunnen brengen, heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) op 9 oktober 2023 een aanwijzing aan de Nederlandse Zorgautoriteit (zorgautoriteit) gegeven.² Deze aanwijzing (hierna Aanwijzing impactvolle transformaties Zvw) zag op de declaratie van kosten voor de impactvolle transformaties op grond van de Zorgverzekeringswet (Zvw) verzekerde zorg. Echter, het is ook gebleken dat hoewel een transformatie hoofdzakelijk ziet op een transformatie voor op grond van de Zvw geleverde zorg, er ook componenten kunnen zijn die op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) in rekening moeten kunnen worden gebracht. Daarom heeft de voormalig Minister van VWS beide Kamers geïnformeerd over het voornemen om de zorgautoriteit een aanwijzing te geven voor het vaststellen van prestatiebeschrijvingen voor impactvolle transformaties binnen de Wlz.³

Voordat zorgverzekeraars overeenkomsten aangaan met Wlz-zorgaanbieders, beoordelen de zorgverzekeraars de transformatieplannen. Deze plannen zijn gebaseerd op een samenwerking tussen partijen in de regio. Volgens het beoordelingskader zal daarom bij de vormgeving van het plan ook het zorgkantoor betrokken moeten worden (het zorgkantoor is niet inhoudelijk betrokken bij de beoordeling).⁴ De beoordeling in hoeverre de middelen rechtmatig en doelmatig zijn ingezet als transformatiemiddelen ligt bij de coördinerende zorgverzekeraar en het betreffende zorgkantoor volgt dit oordeel. Bij de afweging of de financiering vanuit de Wlz of Zvw moet lopen, volgt de zorgautoriteit het door partijen opgenomen onderscheid naar Wlz- en Zvw-zorg in het transformatieplan. Partijen kunnen deze toedeling maken via gangbare bedrijfseconomische argumentatie.

Zorgverzekeraars stellen zorgkantoren op de hoogte van de afspraken die zij met zorgaanbieders van Wlz-zorg hebben gemaakt en over wanneer mijlpalen zijn bereikt, zodat de uitbetaling behorende bij deze mijlpaal kan plaatsvinden. De zorgaanbieder van Wlz-zorg brengt de vergoeding voor het behalen van de betreffende mijlpaal bij het zorgkantoor in rekening. Het CAK verricht op grond van de betaalopdrachten van het zorgkantoor de betalingen aan zorgaanbieders van Wlz-zorg.

Artikelsgewijs

Artikel 1

In de Aanwijzing impactvolle transformaties Zvw is het ‘ventiel’ als begrip opgenomen. Voor de situaties dat een transformatieplan naast de zorg die onder de Zvw valt, ook betrekking heeft op zowel de langdurige zorg als het sociaal domein, of juist de samenwerking tussen de verschillende domeinen betreft, is er gedurende de looptijd van het IZA sprake van een ‘ventiel’. Het ventiel omvat (het deel van de) kosten van een impactvolle transformatie die niet via zorgverzekeraars worden gefinancierd. De kosten die ten laste van de Wlz komen, zijn onderdeel van het ‘ventiel’.⁵ In deze aanwijzing wordt het overige deel van het ventiel (‘overig ventiel’) aangehaald, dit zijn de kosten die niet via zorgverzekeraars of zorgkantoren worden gefinancierd. Het *overig ventiel* wordt in artikel 4 aangehaald om aan te geven wat er in totaal aan transformatiemiddelen kan worden uitgegeven.

Artikel 3

Nadat het beoordelingskader succesvol is doorlopen, sluit de Wlz-zorgaanbieder met de zorgverzekeraar (die het plan heeft goedgekeurd) een overeenkomst. Hierop dient de Wlz-zorgaanbieder en het zorgkantoor (eventueel kan dit de zorgverzekeraar in mandaat van het zorgkantoor zijn) een tweezijdige aanvraag in bij de zorgautoriteit. In de aanvraag wordt verklaard dat de coördinerende zorgverzekeraars het beoordelingskader ter beoordeling van de impactvolle transformatie met een positieve

¹ Integraal zorg akkoord, Samenwerken aan gezonde zorg, September 2022, bijlage bij *Kamerstukken II*, 2022–23, 31 765, nr. 655.

² Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 9 oktober 2023, Stcrt. 2023, nr. 28922.

³ *Kamerstukken II*, 2023/24, 31 765, nr. 850.

⁴ Bijlage bij *Kamerstukken II* 2022/23, 31 765, nr. 704

⁵ Artikel 1, aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 9 oktober 2023, Stcrt. 2023, nr. 28922.

uitkomst hebben doorlopen. Het voorstel, dat is ingediend bij de zorgautoriteit, bevat een bovengrens voor het Wlz-deel van de kosten voor de impactvolle transformatie, dat in rekening mag worden gebracht door alle betrokken Wlz-zorgaanbieders.

De zorgautoriteit stelt vervolgens prestatiebeschrijvingen met een vrij tarief vast en neemt genoemde bovengrens op in haar beschikking voor het Wlz-deel van de impactvolle transformatie. Deze prestatiebeschrijvingen worden gebruikt om per mijlpaal de kosten voor de impactvolle zorgtransformatie in rekening te brengen.

De zorgautoriteit verricht – afgezien van de toetsen op het gebied van macrobeheersbaarheid – geen verdere inhoudelijke beoordeling van de impactvolle transformatie. De uitgaven die gepaard gaan met de kosten van de impactvolle transformatie die ten laste komen van de Wlz, komen alleen over de jaren 2024 tot en met 2027 voor vergoeding in aanmerking. Dit betekent dat er na deze jaren nog wel betalingen kunnen plaatsvinden, maar alleen voor zover die betrekking hebben op de kosten die gemaakt zijn in voornoemde jaren. Na 31 december 2027 neemt de zorgautoriteit dan ook geen nieuwe tweezijdige aanvraag meer in behandeling.

Artikel 4

Per impactvolle transformatie wordt voor het Wlz-deel van de kosten één bovengrens vastgesteld. In het kader van de reguliere verantwoordingscyclus controleert de zorgautoriteit vanaf 2024 bij elke transformatie of er niet meer ter compensatie in rekening wordt gebracht bij het Fonds langdurige zorg dan de vastgestelde bovengrens.

Voor het geheel aan impactvolle transformaties is een totaalbedrag van € 2,395 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag omvat de kosten voor impactvolle transformaties die op grond van de Zvw en Wlz in rekening worden gebracht en het deel van de kosten die niet via zorgverzekeraars of zorgkantoren worden gefinancierd, maar op een andere manier worden gealloceerd (overig ventiel). De door de zorgautoriteit vastgestelde bovengrenzen en de geraamde kosten van transformaties die via het overig ventiel lopen, brengt zij in mindering op dit bedrag.

*De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
V. Maeijer*